

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

Abonamentul:

Pe un an 24 coroane.
Pe șase luni 12 cor. — Pe trei luni 6 cor.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoială

Abonamentele și inserțiunile
să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Comisari guverniali la sinoadele eparhiale

Afacerea cu trimiterea de comisari guverniali la sinoadele bisericilor noastre eparhiale începe a se învenina prin faptul, că unele ziare românești și unele ungurești inspirate în mod tendențios de români, prezintă pe Înalt Preasfinția Sa mitropolitul nostru ca pe unul, care pe ascuns a provocat trimiterea comisarilor la sinoade, și ca pe unul, care nu voiește să conlucreze cu ceilalți episcopi pentru apărarea bisericii în afacerea aceasta.

Pornirea aceasta de invective personale la adresa mitropolitului nostru o va condamna ori ce om cu mintea și cu inima la loc, și o va condamna și în timpuri normale, cu atât mai vârtos o va condamna în timpurile grele de azi, când trebuie să fim toți cu o gură și cu o inimă pentru apărarea intereselor bisericii noastre amenințate de grele vânturi și de multe ispite.

Pentru lămurirea adevărului ne mărginim acuma la publicarea următoarelor lucruri:

Ordinul ministerial Nr. 4919 din 7 Maiu nou a. c. adresat strict confidențial — szigoruan bizalmas — arhiepiscopului și mitropolitului, se referă *exclusiv* la *sinodul arhidiecezan*. În acesta ministrul zicea: „Am onoare a aduce la prețuită cunoștință a Excelenței Tale, că pentru sinodul arhidiecezan din 12 Maiu a. c. și zilele următoare, ce se va ține în Sibiu, am încredințat ca reprezentant al meu pe comisarul guvernial baronul Emil Petrichevich Horváth.

Îndată după primirea acestui intimat, Înalt Preasfinția Sa mitropolitul a cerut telegrafic la ministrul cultelor și la ministrul președinte revocarea comisarului.

«Rog revocarea comisarului trimis la sinodul arhidiecezan ce se va ține în Sibiu. Pentru susținerea ordinii subscrisul e responsabil, și primesc răspunderea și față cu statul».¹

Învedereat, că I. P. S. Sa mitropolitul n'a ezitat nici un moment a protesta în contra ordonanței jignitoare, cerând revocarea comisarului.

În 11 Mai, adevă în prezina sinoadelor s'a prezentat la I. P. S. mitropolitul protopopul Radnei, Procopiu Givulescu, trimisul Preasfinției Sale domnului episcop al Aradului Ioan I. Papp, și i-a comunicat verbal hotărârea P. S. Sale de a remonstra în contra ordonanței ministeriale și a suspenda ședințele sinodului până la rezolvirea afacerii.

¹ Van szerencsém Nagyméltóságod nagybecsű tudomására hozni, hogy i. é. május hó 12-én (esetleg egyéb napokra) Nagyszebenben megtartandó egyházmegyei sinodusra képviselitemmel báró Petrichevich Horváth Emil kormánybiztos biztami meg.

² A Nagyszebenben megtartandó egyházmegyei zsinatra kirendelt kormánybiztos visszahívását kérem. A rendfentartásáért alolított felelős és az államal szemben is vállalja a felelősséget.

I. P. S. mitropolitul a arătat esmisului dela Arad, că dânsul a remonstat deja la locurile competente, cerând pe cale telegrafică revocarea comisarului delegat pentru sinodul arhidiecezan. La suspendarea ședințelor sinodului însă a declarat, că nu poate adera, pentru că aceasta ar însemna renunțarea de bună voie la viața constituțională a bisericii.

Sub durată lucrărilor sinodului arhidiecezan a ajuns apoi pe cale clandestină la mâinile membrilor sinodali concludul sinodului aradan cu vădita intenție, de a influența hotărârea sinodului arhidiecezan.

Dar în chestia principală cu remonstrația contra ordonanței ministeriale și apărarea autonomiei bisericii I. P. S. mitropolitul spusese deja cuvântul său, și sinodul din Arad a urmat întocmai ca și cel din Sibiu în punctul acesta. N'a admis însă I. P. S. mitropolitul suspendarea ședințelor sinodale, declarând că partea aceasta a propunerii, — deși a obținut majoritatea voturilor, — nu o va executa.

Majoritatea sinodului arhidiecezan sub impresia concludului dela Arad, — solidarizându-se cu sinodul din Arad, — a părăsit ședințele sinodului arhidiecezan, făcând astfel imposibilă continuarea activității sinodului. Și astfel cu toate că se primise cu unanimitate, ca sinodul să remonstreze în contra măsurilor luate de fostul ministru de culte prin o reprezentațiune direct din sinod, și în caz când reprezentațiunea nu ar avea rezultatul dorit la guvern, afacerea să se prezinte și Maiestății Sale, afacerea remonstrării a rămas baltă, căci membrii sinodului arhidiecezan în majoritate părăsind ședințele, sinodul n'a făcut reprezentațiunea spre a o înainta la guvern. Dar afacerea a luat-o în mâinile sale I. P. S. mitropolitul după încheierea sinodului, făcând însuși reprezentațiunea (memoriul) către guvern în chestia comisarilor și cerând cu stăruință revocarea ordinului ministerial jignitor pentru autonomia bisericii noastre.

Câtă perversitate și răutate au arătat unii oameni din chiar cercurile conducătoare bisericești în prezentarea acestei afaceri atât de grave pentru biserică, întrece orice închipuire.

Secretarul consistorului din Arad, Vasile Goldiș, a acuzat publice pe I. P. S. mitropolitul, că ar fi cerut dela guvern un comisar la sinodul arhidiecezan. I. P. S. mitropolit a respins afirmațiunea aceasta cu toată hotărârea, declarându-o de calomnie mincinoasă.

Astfel se văzu acum I. P. S. S. mitropolitul nevoit să apere biserica atât în contra atacurilor din afară, cât și în contra atacurilor din lăuntru ale membrilor bisericii uitați de sine și plini de răutate și de ură personală.

Culmea răutății și a pornirilor păcătoase se arată în comunicatele tendențioase din presa socialistă maghiară, date în vileag cu timbrul autorității oficiale. Așa «Aradi Hirlap» și codița acesteia din Sibiu, Gazeta, poreclită a poporului, se provoacă

la două scrisori ale P. S. S. episcopului Ioan I. Papp din Arad, ce i-ar fi adresat mitropolitului, ca să convoace sinodul episcopesc la Budapesta spre a se sfătui și a lua în cercetare trimiterea comisarilor, dar mitropolitul n'a convocat adunarea episcopescă, pentru că acolo ar fi fost silit «a-și da arama pe față».

Cu adevărat, P. Sfințitul dela Arad a trimis I. P. S. mitropolitului la Sibiu două scrisori private, când *acesta se află la Budapesta* tocmai în chestia comisarilor, dar cum, și pe ce cale a ajuns Aradi Hirlap să primească cunoștință despre aceste scrisori ale episcopului, numai Preasfinția Sa ar putea să o spună. Și aceasta ar fi de mare interes, ca obștea bisericească să cunoască oamenii, cari bătându-și pieptul cu naționalismul lor, își bat joc de cauzele și interesele bisericii. Pentru că nici un sinod eparhial n'a îndrumat afacerea comisarilor la sinodul episcopesc.

Sinodul din Arad a hotărât să înainteze o reprezentațiune către guvern, pe cum rezultă din telegrama episcopului către I. P. S. S. mitropolitul:

«Sinodul pe lângă protestare unanimă a decis amânarea (ședințelor) ca prin deputațiune la factorii competenți să exopereze sanarea gravamenului».³

Tot asemenea și sinodul arhidiecezan a hotărât, ca direct din sinod să se facă și înainteze reprezentațiune la guvern. Rândul sinodului episcopesc, ca el să ia afacerea în mână sa, poate să urmeze numai dupăce reprezentațiunile sinoadelor eparhiale nu vor fi avut rezultatul așteptat, când apoi episcopii, ca primii strejari și apărători ai drepturilor autonomice ale bisericii vor trebui nu numai să-și spună cuvântul lor, ci să-și expună chiar și personalitatea lor pentru înlăturarea nedreptății făcute bisericii. Căci cum și cu ce s'ar putea dovedi de pildă, că sinodul dela Caransebeș din pricina comisarului nu s'a întrunit în sesiunea din acest an, dacă ordinul ministerial privitor la comisar a fost adresat episcopului, ca și mitropolitului, strict confidențial. Învedereat că aceasta numai așa s'a putut întâmpla, că episcopul pe sub mână a informat pe deputații sinodali. Iar la Arad sinodul, fără a fi supărat de comisar și chiar fără asistența lui, aduce cel mai important conclud, cu care își încheie sesiunea. Nicăiri însă nici cea mai mică urmă nu găsim, că episcopii, ca președinți ai sinoadelor eparhiale ar fi făcut ceva dela sine pentru apărarea sinodalității.

A pune de o parte în sarcina mitropolitului, că sinodul din Arad a avut îndrumare dela dânsul să ia poziție respingătoare, iar de altă parte a-l învinui, că nu convoacă sinodul episcopesc, ca să nu-și dea arama pe față, este culmea perfidiei.

³ Zsinat egyhangulag tiltakozás mellett elnapolását határozta el, hogy illetékes ténylezőknél küldöttséggel a sérelem orvoslása kieszközöltessék.

Tratatul de pace cu România în adunarea imperială a Germaniei

În ședința din 21 l. c. a camerei imperiale germane s'a început desbaterea în prima citire asupra tratatului de pace și economic încheiat cu România.

Deputatul Groeber (din centru) consideră pacea cu România ca eveniment norocos, care ne aproprie cu un pas mai mult spre pacea generală.

Scheidemann (social democrat) apără rezoluția de pace a Reichstagului și zice, că dacă popoarele înseși ar avea să hotărască asupra păcii și războiului, ca mâne s'ar începe tratativele de pace. Durerere, democrația nu s'a desvoltat încă până acolo în nici una din țările aflătoare în război. Adversarii noștri voiesc, ca *armele* să decidă.

Contele Westarp (conservator) declară, că nu munca pacifistă social-democrată, ci rezultatele militare au produs pacea dela București. Ne bucurăm și aprobăm, zice oratorul, că Austro-Ungaria își asigură granițele împotriva invaziunilor; deși principiul păcii fără *anexiuni* nu se prea potrivește cu tratatul încheiat. (Aprobări în dreapta). Germania va trebui de asemenea să-și asigure hotarele. Chestiunea evească în România trebuie considerată ca afacere internă a țării, tocmai din punct de vedere al intereselor speciale germane.

Stesemann (național-liberal) nu se poate bucura deplin, căci numeroase chestiuni rămân nelămurite prin tratatul dela București. Pretensiunile bulgare, relative la Dobrogea, trebuie împlinite. Ar fi fost de dorit, ca actuala dinastie să nu-și mai ocupe tronul, deoarece s'ar putea întâmpla ca păstrându-și domnia, Bucureștii să devie de nou un cuib al antantei. Chestiunea evreească o socotește ca internațională.

Ledebour (social-democrat independent) zice, că partidul său nu este mulțumit cu tratatul de pace, pentru că pacea aceasta este întemeiată pe forță, și nu pe înțelegere.

Kühlmann, secretarul de stat dela externe, arată că problema Dobrogei nordice a fost cea mai grea în cursul tratativelor de pace cu România. Punctul de vedere al puterilor centrale este, ca Dobrogea nordică să fie unită cu Bulgaria. În cazul prezent este vorba, că între Turcia și Bulgaria există deosebire de vederi, — care însă cu oarecare bunăvoință și dintr'o parte, și din alta, va putea fi înlăturată. Politica germană se va feri să deștepte impresiunea, că sprijinește pe unul dintre aliații săi pe socoteala celui alt aliat. Kühlmann mai declară următoarele: Experiențele războiului de astăzi ne învață, că nu putem avea imediat deplină încredere în România. Politica și opinia publică va fi în așteptare și mai departe, dar fără nici o bănuială pronunțată. Cele petrecute înainte de război dovedesc clar, că

marea majoritate a poporului român a fost mănăstă peste voința sa în războiul acesta din partea unui grup mic de oameni d'afaceri și politicieni egoiști, ușuratici sau criminali. Atitudinea de până acum a cabinetului român, cu care am încheiat pacea, ne dă cred garanția, că persoanele vinovate vor fi trase la răspundere. Mesagiul tronului, prin care s'a deschis parlamentul nou al României, ne oferă perspective favorabile pentru viitor.

După aceasta tratatul de pace se înaintază comisiunii principale a Reichstagului.

Țarul omorât

Biroul telegrafic vestește, că familia Țarului Nicolae II a fost dusă la Perm, dar fără țar, despre care se afirmă tot mai mult, că a fost asasinat în Iecaterinoborg.

Un ministru despre întâmplările dela frontul italian. Din Budapesta se telegrafează: În ședința din 25 l. c. a comisiunii financiare a casei magnatilor, cu prilejul votării proiectului de indemnitate bugetară, ministrul de finanțe Popovics, pe temeiul informațiilor primite din loc autorizat, a declarat următoarele cu raport la știrile alarmante răspândite despre întâmplările dela frontul italian:

Știrile acestea nu sânt adevărate. Este adevărat, că a trebuit să ne retragem pozițiile împinse înainte, și anume din cauză că Piava s'a revărsat pretutindeni și pozițiile noastre dinainte nu puteau fi provăzute cu muniție și proviant. Retragerea s'a îndeplinit în două zile sub focuri violente al italienilor. În cursul acestei acțiuni n'am pierdut un singur om. Ce privește chestiunea prizonierilor, bilanțul ultimei noastre ofensive în Italia arată că în vreme ce din parte austro-ungară au căzut în captivitate dușmană cu totul opt mii de oameni, italienii au lăsat în mâinile noastre 50 de mii de soldați.

Colonile germane și înțelegerea. Corespondentul din Londra al ziarului *Petit Parisien* scrie, că o nouă cercetare asupra chestiunii colonilor germane este foarte probabilă. Pe lângă toată stăruința unor delegați coloniali englezi, chestiunea n'are să fie tratată ca una ce privește imperiul englez, ci ca o problemă, care interesează pe toți aliații. Declarația din 31 Ianuar 1917 a ministrului englez de colonii Walter Long, care zise că n'au să mai fie germane niciodată coloniile amintite, va fi supusă revizuirii, conform părerii partidului englez al muncii. Aceasta ar fi și părerea lui Lloyd George.

Lloyd George despre situația militară. Biroul de corespondență anunță:

Ministrul prezident englez Lloyd George a declarat în casa de jos următoarele: Numărul trupelor americane de prima clasă, transportate în Europa, este de ajuns pentru a încuraja pe aliați și a desamăgi pe dușmanii noștri. Sperăm, că aliații vor fi în curând mai tari la frontul vestic, decât germanii. În lunile apropiate situația va continua să fie foarte îngrijitoare, dar din punctul de vedere al înțelegerii se îmbunătățește. Ne aflăm în preseara unor mari evenimente, poate în ceasurile cele mai apropiate, de sigur în câteva zile, se va da o mare luptă, dela care poate să atârne sfârșitul războiului. Dar aliații n'au fost niciodată mai bine pregătiți să aștepte lovitura. Ultimele atacuri germane au fost respinse.

Situația în Rusia, — urmează prim-ministrul Lloyd George, — este cu desăvârșire caotică. Este de prisos a vorbi despre o stăpânire rusească. În Rusia începe lumea a înțelege, ce va să zică adevăratul militarism german. Ura împotriva germanilor crește. Un bărbat de autoritate susține, că Rusia este gata să participe la orice mișcare în scopul d'a alunga pe germani. Întâmplările în Italia sânt mult promițătoare. Primejdia n'a trecut încă; dar or cât de mari ar fi greutățile noastre, greutățile puterilor centrale sânt neasămănat mai mari. (Se va vedea).

Subscrieți la noul imprimat de război!!!

Din Reichsratul Germaniei. Secretarul de stat Kühlmann a ținut în 25 l. c. în parlamentul imperial german o vorbire, în care a accentuat însemnătatea întâlnirii monarhului nostru cu împăratul Wilhelm. În mijlocul aplauzelor generale a scos la iveală, că cimentarea legăturilor de alianță între Germania și Austro-Ungaria e reclamată imperios de interese militare, economice și politice. Germania nu voiește dominațiune universală, căci vrea pace pe baza de înțelegere. Cauza principală a războiului nu provine din Anglia și Franța, ci din Rusia. Alsația și Lorena trebuie să rămână Germaniei, care însă e aplicată totuși a face schimb de vederi cu antanta.

Vorbește apoi cancelarul Hertling, care spune că nu e necesară reluarea tractărilor, fiindcă Wilson n'a răspuns la punctele desfășurate de dânsul în Februar. Germania este călăuzită de principiul unei defensive energice, dar nu s'a micșorat nici puterea ei de a obține învingerea. Kühlmann, zice că și el este pentru câștigarea învingerii prin arme, dar chemarea diplomației este, ca după aceea să perfecționeze victoria. Așa s'a procedat și în Orient.

Camera ungară

În ședința din 25 Iunie, înainte de a intra în ordinea de zi, deputatul Martin Lovász (din partidul Károlyi) vorbește apărând pe muncitorii fabricilor și atacând guvernul.

Ministrul prezident Wekerle, expune în aprobările tuturor partidelor, afară de al lui Károlyi, punctul de vedere al guvernului. Constată cu părere de rău, că munca încetează în cele mai multe fabrici din capitală. Ziarele nu apar, de oarece se răspândesc cele mai diferite știri alarmante și neadevărate. Se distribuie în public foi volante, unde se spune: «stăruieți pe calea apucată, zilele guvernului sânt numărate». Dar nu poporul pretinde acest lucru, ci numai un cerc foarte restrâns de oameni. Mișcările acestea sânt dirijate de mână străină. N'a existat guvern, care în timp foarte scurt să fi ridicat atât de mult plata lucrătorilor, ca tocmai cabinetul actual. Dorința nevinovată, ca acest cabinet să se retragă, s'a exprimat de mult din mai multe părți; dar a prezentat guvernul de-acum ca și când ar sta la mijloc, între domnitor și popor, nu corespunde adevărului nici de cât. Guvernul acesta reprezintă punctul de vedere al regelui și tot pasul îl face cu învoirea regelui, atât cu privire la reforma electorală, cât și la alte chestiuni. Problema n'are pentru mine decât o latură personală: de-a nu-mi părăsi în mod laș postul primit. Idei primejdioase, năzuințe protivnice statului stăpânesc o mare parte a străinătății. Ecoul acestora se poate observa și la noi. A se opune în fața lor, este în orice caz o datorie de patriotism. Guvernul a așteptat în liniște îndreptarea spre mai bine a lucrurilor; dar așteptarea nu mai poate dura lungă vreme. Rog de aceea pe domnii deputați, ca prin declarațiuni ca cele premergătoare să nu toarne uleu pe foc, căci răspunderea pentru aceasta nu va cădea asupra guvernului, ci asupra acelora, cari au promovat mișcarea aceasta. Declar, că nu mă las terorizat din nici o parte. (Aplauze și aprobări sgomotoase).

Camera, după aceasta, a început dezbaterile generale asupra reformei electorale. După raportorul Csizmazia a vorbit contele Teodor Batthyány (din partidul Károlyi) și staruește pentru introducerea dreptului de vot universal, secret, de care să se împărtășească toți cei ce știu citi și scrie, precum și cei decorați cu crucea Carol. Atitudinea neînduplecată a partidului muncii o va combate până la extrem.

Proxima ședință se anunță pentru 26 Iunie. La ordinea zilei: Reforma electorală și mai multe interelări.

În ședința din 26 Iunie primul vorbitor a fost Mihai Niamessny, care dorește ca problema dreptului de vot să se deslege spre mulțumirea tuturor cetățenilor din patrie.

Mai vorbește Acuziu Bizony, zicând că interese mari pretind ca reforma electorală să devie lege cât mai curând. Cu toate că oratorul și partidul său stau pe baza proiectului original al reformei, care cere patru clase primare drept condiție generală de vot, totuși primește proiectul, pentru a nu întinde prea mult desbaterile. Urmează interelările.

Ministrul de honvezi, baronul Szurmay, răspunde la o interelare ce i s'a adresat mai înainte și declară, că guvernul a luat măsuri pentru transportarea recoltei întregi. Cu raport la concedierea soldaților arată că cei născuți în 1868 și 1869 se află în concediu. Cei dintâi își termină serviciul militar în Septembrie, cei din urmă în 15

Decembrie. Soldații sosiți din captivitate războinică primesc concedii mai lungi.

Desider Abraham interpelează în afacerea regimentelor ungare, care de obicei ar fi trimise în măsură mai mare în liniile focului, decât alte regimente.

Ministrul Szurmay respinge, ca neîntemeiată, critica lui Abraham.

Hugo Laehne interpelează despre alianța cu Germania și despre vamele agrare, ear Ladislau Fényes despre chestiunea muncitorilor și situația războiului.

Ședința se ridică la ora 5 după amiază.

Știrile războiului

La frontul italian, după comunicatul oficial din 26 l. c., activitatea războinică spre vest dela Etsch s'a redeșteptat de nou în ultimele zile. Lupta înverșunată din 24 l. c. s'a terminat pentru italieni cu nesucces complet.

Critica militară franceză recunoaște, că feldmareșalul Boroevici a operat cu multă iscusință.

Comunicatul din 27 l. c. anunță lupte continue. Col del Rosso este ținut mereu de trupele noastre. Dușmanul a suferit grave pierderi în morți și răniți. S'au distins mai ales trupele din Salzburg, Carintia, și din Austria de sus și de jos.

Din Franța nu se anunță nici un eveniment deosebit.

Critică întemeiată

În revista budapestană *Huszadik Század*, cum am anunțat, a apărut o bună și dreaptă dare de seamă, scrisă de profesorul Robert Braun despre cartea dlui Moldován Gergely, care a crezut că este timpul potrivit de-a lovi în meritele unui mare arhieru al bisericii noastre.

Darea de seamă este următoarea:

Grigorie Moldován: Andrei Șaguna, Budapesta, Frankin, 1910, (pagini 156).

În vol. 34 la pag. 614—17 din 1911 al acestei reviste («Huszadik Század») s'a apreat biografia lui Șaguna scrisă de Ioan Lupaș.

Fără de această lucrare scrisă cu multă pricepere, cu deosebit sentiment politic și cu înțeleaptă moderație, la recenzia acestei broșuri (a lui G. Moldován) nu se poate omul reține de a nu da expresie celei mai adânci repulsiuni.

Nu se poate să nu te împiedeci în totala lipsă de tact, manifestată prin tendința de a improșca pietatea memoriei celui mai de seamă politician român din veacul al XIX-lea.

Broșura aceasta, — dela a cărei citire aș dori să se rețină oricare om, a cărui pricepere nu a decăzut la nivelul de a se interesa cum știu unii să exploateze împrejurările literare ale războiului, — cu o pregătire stupidă și surprinzător de inferioară literară, îngrămădește tot felul de material spre a înegri înaintea cititorului maghiar figura lui Șaguna.

Spre a ne face o icoană despre această scriere, înșirăm unele pasaje caracteristice.

Înainte de toate la pagina 7 ni se spune, că Șaguna se trage din «o familie macedo-română»; apoi îl întitulează de «grec fals» de «grec trădător», de «grec laș», ba ne mai spune și aceea, că «a fost grec în adevăratul înțeles al cuvântului».

Cititorul poate e curios să știe, ce e de înțeles sub expresia aceasta? Ca explicare se zice, că Șaguna a fost condus de «minciună și lingusire» (pag. 64) că el «a mințit și a falsificat» (pag. 67).

Deși nu e greu de înțeles politica lui Șaguna, — el a voit să desvoalte și propage cultura românească prin organizarea bisericii ortodoxe și în bună înțelegere cu dinastia și cu puterea de stat, — Moldován e incapabil să înțeleagă lucrul acesta, deși nu trebuie să-l descopere el, căci îl află spus lămurit în cartea lui Lupaș.

Și totuși, pentru el a ramas enigmă purtarea lui Șaguna în revoluție, pe vremea lui Bach și în deosebi la 1867.

Cu meritele lui Șaguna se joacă, ca un copil rău. Deși aproape toată cultura românească existentă și toate instituțiile economice românești din Ungaria, dimpreună cu organizația bisericii românești, lui au să i se mulțumească, G. Moldován zice: alcătuirea organizației bisericii nu e lucru mare (!) E dovadă numai de miopia și neștiința greco-orientalilor, cari fac lucru mare din treaba aceasta. Căci doară nu e nici o artă compunerii statulelor unei societăți de cântări (pag. 110—11).

Așa motivează un profesor al universității din Cluj, după ce admite că în organizația aceasta se pot observa influențe

ențe sârbești, luterane și calvine, care de sigur nu se găsesc în statutele «fiecărei reuniri de cântări».

Mi-e teamă să nu mă fi ocupat prea mult și prea serios cu acest pamflet. (B. R).

Dela fundațiunea GOZSDU

Nr. 79.

CONCURS

Pentru conferirea de burse din fundațiunea Gozsdu pe anul școlar 1918/19 la universități, facultăți, școli superioare, și școli medii, se publică următorul concurs:

1. Concurentul să documenteze cu documente originale sau autenticate de notar public:

a) că este fiu de cetățean ungar și aparține bisericii ortodoxe române, spre care scop se recere extrasul din matricula botezătorilor, provăzută cu clauzula parohului concernent, că și de prezent aparține bisericii greco-orientale române;

b) că studiază la vre-un institut public de învățământ din patrie, spre care scop studenții dela școlile medii să prezinte atestatul școlar despre sporul în studii în anul școlar 1917/1918, iar cei dela universități și facultăți indicele despre toate semestrele ascultate până acum;

c) că are avere proprie a părinților nu e de ajuns să acopere toate cheltuielile împreunate cu studiul, spre care scop să producă atestat dela dirigătorul politic concernent. Atestatul să cuprindă date pozitive despre această avere și să fie subscris de protopopul concernent.

2. Dacă concurentul a întrerupt studiile, să producă atestat oficios despre ocupațiunea și despre purtarea sa morală în cursul intervalului de timp, când n'a cercetat studiile.

3. Concurentul să arate în petițiune specialitatea la care, și locul unde voiește să continue studiile, precum și aceea, dacă folosește și altă bursă.

4. Cu ocaziunea conferirii bursei vor fi preferați tineri cari își aleg carierele practice, a căror îmbrățișare este mai mult reclamată de urmările desastroase ale războiului, așadară tinerii, cari se înscriu la facultăți pentru științele economice, la școli superioare de industrie, la academii de comerț și agronomie, veterinară etc.

5. Doi frați nu pot beneficia în acelaș timp de bursă și din motivul acesta nici un petent, care e frate cu vre-unul din bursierii actuali ai fundațiunii, nu va fi împărțit de stipendiu.

6. Bursele pentru străinătate se acordă numai pe lângă obținerea concesiunii ministeriale.

7. Petițiunile defectuos instruate sau sosite după termin, nu vor fi considerate.

8. Concurentul să indice în petițiune locul și poșta ultimă, unde este a i se trimite rezoluțiunea reprezentanței.

9. Petițiunea instruată cu toate documentele susamintite este a se adresa către reprezentanța fundațiunii Gozsdu și a se trimite la cancelaria fundațională în Nagyszeben, Strada Fleischer Nr. 45, până la 18/31 Iulie 1918.

10. Spre orientare se observă, că din fundațiunea Gozsdu numai tineri pot beneficia de burse, deci petițiunile elevilor nu vor fi luate în considerare.

Toți bursierii actuali sunt poftiți ca până la termenul menționat să arate rezultatul studiilor din anul școlar 1917/1918, căci altcum li se va sista bursa, respective ajutorul de care au beneficiat până acum.

În adresa de justificare să se arate numărul rezoluțiunii prin care li s'a votat bursa pe anul școlar trecut.

Bursierii aflați în serviciu militar sunt recercați a produce pe lângă indexul, respective atestatul despre

studiile făcute până acum, și atestat de serviciu dela autoritatea militară concernentă, din care să se facă evident timpul petrecut la armată, deci nu e destul dacă se constată, că de prezent sunt în serviciu militar, ci e necesar să se indice de când au intrat sub drapel.

Cu ocaziunea înaintării petițiilor de justificare, aceia dintre bursierii vechi, cari sunt militari și au obținut concediu pentru continuarea studiilor întrerupte, au să dovedească rangul primit la miliție și beneficiile date de erariul militar pe timpul studiilor universitare.

Din ședința reprezentanței fundațiunii Gozsdu, ținută în Budapesta, în 16/29 Martie 1918.

Vasilie Mangra m. p.,
arhiepiscop și mitropolit.

Dr. Gheorghe Comșa m. p.,
secretar.

Agoniseala bănească

a „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, în timp de 20 ani

(Urmare)

30. **Fondul Mitropolitul Vasilie Mangra**, întemeiat, la 6 August 1916, cu suma de 20 cor., dăruită de protopresbiterul **Alexandru Muntean al lui Vasile** din Teleagd, întru eternizarea momentului, în care P. C. Sa arhimandritul **Filaret Musta** din Caransebeș, în ședința congresului electoral din acea zi a proclamat pe P. C. Sa părintele arhimandrit **Vasilie Mangra** din Oradea-mare, ales arhiepiscop și mitropolit. **Scopul:** Premiarea acelor catiheti, cari depun mai multă muncă întru creșterea morală și religioasă a ucenicilor și sodalilor, respective a măiestrilor de mane. La 31 Decembrie 1917 a avut:

în libel «Albina» Cor. 86:55
Cor. 86:55

31. **Fondul Darul generosului George Popp de Băsești**, întemeiat, la 7 Iulie 1910, cu suma de 300 cor., dăruită de generosul domn **George Popp de Băsești**, care «să se folosească în lipsurile și scopurile bravei Reuniuni a meseriașilor români». **Scopul:** Ajutorarea cu bani de drum și cu primele albituri, îmbrăcăminte și încălțăminte mai convenabile acelor băieți săraci, ai neamului românesc, cari doresc să se așeze la meserii. La 31 Dec. 1917 a avut:

în libel «Albina» Cor. 318:15
Cor. 318:15

32. **Legatul Matei Mocanu**, întemeiat, la 15 Octombrie 1911, cu suma de cor. 100, dăruită de văduva doamnă **M. Mocanu** din Cernatul săcelelor și de dl **Ghiță Ghimbaşanu**, cu prilejul cununiei mirelui **Coriolan I. Buracu**, cand. de preot din Prigor, cu d-soara **Mărioara Mocanu**, prima ca mamă a miresei, iar al doilea ca naș, dar făcut în memoria mult regretatului **Matei Mocanu**, fost proprietar și tată al miresei. **Scopul:** Ajutorarea copiilor săraci din **Cernatul săcelelor** aplicați la meserii. La 31 Decembrie 1917 a avut:

a) în libel «Albina» Cor. 6:45
b) una obligație de război. 100—
c) anticip. la cumpărarea casei 179:10
Cor. 285:55

33. **Legatul Amos Tordășianu**, întemeiat, la 10 August 1916, cu suma de 100 cor., dăruită de prezidentul **Victor Tordășianu**, în amintirea neuitatului său părinte **Amos Tordășianu**, fost avocat și respective judecător, decedat la 1863 în Ilia-murășană. **Scopul:** Ajutorarea copiilor săraci din **Ilia-murășană** aplicați la meserii. La 31 Decembrie 1917 a avut:

a) în libel «Albina» Cor. 37:13
b) una obligație de război. 100—
Cor. 137:13

34. **Legatul Nelu Stroia**, întemeiat, la 13 Martie 1917, cu suma de cor. 100, dăruită de nemângăiații părinți **Dr. Ioan Stroia**, protopresbiter în Sibiu și soția sa **Veturia n. Ivan**, în nemărginita durere pentru pierderea unicului lor fiu **Nelu**, fost elev în cl. a III-a gimn. **Scopul:** Ajutorarea copiilor săraci din **Sibiu-cetate** aplicați la meserii. La 31 Decembrie 1917 a avut:

a) în libel «Albina» Cor. 53:08
b) 1 scris fonc. Ung. Agrarbank 200—
Cor. 253:08

35. **Legatul Simion Iancu și soția Stana n. Gavrilă**, întemeiat, la 16 Martie 1917, de domnul **Nicolae Iancu**, inspector al federației însoțitorilor sătești «Infărțirea» din Sibiu, întru eternizarea memoriei mult iubiților săi părinți **Simion Iancu**, notar

emeritat în Mohu și soția **Stana n. Gavrilă**. **Scopul:** Ajutorarea copiilor săraci din **Mohu** aplicați la meserii. La 31 Dec. 1917 a avut:

a) în libel «Albina» Cor. 37:57
b) una obligație de război. 100—
Cor. 137:57

36. **Legatul Petru Manuil și soția Anisia n. Chirtop**, întemeiat, la 15 Mai 1917, cu suma de cor. 120, dăruită de nemângăiații frați **Iacob Manuil**, notar în Topârcea și de **Isabela Manuil** și **Emilia Maniu n. Manuil**, întru eternizarea memoriei binecuvântate a părinților lor iubiți **Petru Manuil**, fost proprietar în Fofeldea și soția **Anisia n. Chirtop**. **Scopul:** Ajutorarea copiilor săraci din **Fofeldea** aplicați la meserii. La 31 Dec. 1917 a avut:

a) în libel «Albina» Cor. 26:90
b) una obligație de război. 100—
Cor. 126:90

37. **Legatul Elena Joandrea n. Joandrea**, întemeiat, la 26 Februarie 1917, cu suma de cor. 100, dăruită de nemângăiații **Maria Joandrea n. Lechințan**, întru eternizarea memoriei fiicei sale, văduva **Elena Joandrea n. Toma Joandrea**, decedată la 18 Februarie 1917 în Sibiu. **Scopul:** Ajutorarea copiilor săraci din **Sibiu Suburbul inferior** aplicați la meserii. La 31 Decembrie 1917 a avut:

a) în libel «Albina» Cor. 10:23
b) una obligație de război. 100—
Cor. 110:23

38. **Legatul Toma Maxim**, întemeiat, la 18 Iunie 1917, cu suma de 100 cor. dăruită de oficialul de tehnică (locotenent) la Regimentul Nr. 4 de honvezi (Nyitra) domnul **Toma Maxim**, originar din **Săcădate** (comit. Sibiu). **Scopul:** Ajutorarea copiilor săraci din **Săcădate** aplicați la meserii. La 31 Dec. 1917 a avut:

în libel «Albina» Cor. 168:62
Cor. 168:62

39. **Legatul Miron N.**, întemeiat, cu suma de 400 coroane, primită de prezidentul **Tordășianu** de pe câmpul de război dela **Miron N.**, fără indicarea destinațiunii. **Scopul:** Ajutorarea copiilor săraci din comuna . . . aplicați la meserii. Comuna și numele legatarului se va indica cu alt prilej. Legatul la 31 Decembrie 1917 a avut:

în libel «Lumina» Cor. 443:97
Cor. 443:97

40. **Fondul disponibil**, întemeiat, din taxele membrilor ordinari și ajutători. **Scopul:** Acoperirea speșelor curente ale Reuniunii. La 31 Dec. 1917 a avut:

în libel «Albina» Cor. 10:65
Cor. 10:65

(Va urma) **Victor Tordășianu**,
prezident.

Știrile zilei

Moarte de erou. Înregistrăm cu multă părere de rău trista veste despre trecerea la cele eterne a căpitanului de cavalerie **Zeno cavaler de Pușcariu** întâmplată în 15 Iunie pe frontul italian.

Răposatul a fost fiul cei mai tinăr al regretatului fruntaș **Iuliu cav. de Pușcariu**, fost jude la tabla regească din Budapesta.

După depunerea examenului de maturitate a intrat, în Academia militară din Viena. Absolvând, cu succes strălucit, a fost împărțit la regimentul 2 de cavalerie din Brașov ca sublocotenent. Tinărul ofițer, soldat din creșter până în tălpi, prin manierele sale elegante și-a câștigat respectul superiorilor și simpatia tuturor cu cari venia în atingere. În cercul camerazilor era stimat și iubit, și cu deosebire apreciat ca bun călăreț. La cursele de cai aranjate de corpul ofițeresc în anii 1910—1914 pe frumosul platou de exercițiu de lângă Rășnov era admirat de toți și nu odată a câștigat premiul prim.

La izbucnirea războiului în rang de locotenent dela început a luat parte la primele lupte din Galiția, și de atunci până în oara morții, cu foarte puține întreruperi a fost în continuu la diferitele fronturi pe câmpul de luptă. Pentru ținuta sa deamă și vitejească în fața dușmanului a fost decorat cu mai multe și frumoase distincții, iar în anul trecut avansat la rangul de căpitan.

Cu câteva săptămâni înainte de tragicul sfârșit venise la Budapesta pentru a cerceta pe iubita sa mamă și a asista la celebrarea cununiei fratelui său.

Intors de nou, unde-l chema datorința, la frontul italian, s'a stins în frumoasa etate de 32 ani lângă Piave jeli de neconsolata sa mamă **Ecaterina** născută **Peța**, fratele său **Iuliu cav. de Pușcariu** concepit în ministerul de honvezi din Budapesta, cum-

nata sa, **Maria n. Soltész** de Nádudvar, unchiul său **Dr. Marion Pușcariu** arhimandrit, vicar arhiepiscopesc, verișoarele **Eugenia** de Galtotzy n. **Simonescu**, **Leontina** Dr. **Proca n. Simonescu**, vărul **Alexandru Simonescu v. not. comitatens** și de toți câți l-au iubit și cunoscut.

Depunând o lacrimă de durere pe mormântul lui, — rugăm pe Dumnezeu să-l așeze în corturile dreptilor — iar celor rămași după dânsul, și în special neconsolabilei sale mame, îi dorim putere dela Dumnezeu să poată suporta această grea lovitură a sorții.

Odihnească în pace!

În ajutorul vienezilor. Atât din Ungaria, cât și din Germania s'au trimis cantități considerabile de cartofi și bucate pe seama Vienei lipsite de pâine. O mie de vagoane cu grâu a dat Germania. Ungaria a transportat sute de vagoane cu făină, verdețuri, cinci mii de iepuri. Alimentele s'au distribuit între locuitorii din clasele săracimii. Consiliul comunal din Viena a mulțumit călduros pentru ajutoarele primite.

Aprovizionarea din recolta nouă. Ordonanța nouă privitoare la aprovizionarea cu bucate, cuprinde dispoziții cu raport la grâu. Persoanele care nu voiesc să uzeze de prevederea lor prin mijlocirea organelor administrative, pot să-și procure grâu în măsură, ca să le ajungă până în 30 Septembrie a. c. Mai târziu se va decide asupra aprovizionării pentru întreg anul. Procurarea se poate face numai la expozitura centrale de bucate, deci nu la economii. Concesiune se poate primi pe sate dela pretorul cercual; în orașe dela oficiantul încredințat spre acest scop din partea consiliului comunal.

Noul prezident al casei magnaților. Din Budapesta se anunță că Maiestatea Sa a numit prezident al casei magnaților pe baronul **Iuliu Wlassics**. Noul prezident a fost judecător, profesor și ministru de culte. În domeniul dreptului penal și-a câștigat reputație europeană.

Oameni cari își înțeleg chemarea. Ni se scriu următoarele: Toți preoții (38) și învățătorii noștri (16) din tractul **Cetății de peatră** s'au înșiruit pe anul curent între membrii ordinari ai «Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român.»

Taxele de membri, de câte 10 cor. și le-au achitat toți, fără excepție, în sumă totală de cor. 540, — trimisă Asociației.

Faptul acesta, care denotă o înțelegere a vremii și a rostului Asociației, vine tocmai dela preoțimea și învățătorimea noastră din colțul nordic — cel mai îndepărtat și mai expus — al arhidiecezei. Cei mulți înainte. (L.)

Încetează greva din Budapesta. Muncitorimea din capitală a reluat lucrul în 26 I. c. Circulația cu tramvaiurile electrice a fost mai vie ca în ziua premergătoare, ca dovadă că muncitorimea este decisă a lucra și a nu mai asculta de conducerea partidului.

Dela Vlădeasa. Ce capricioasă a fost natura la sfârșitul primăverii acesteia. După nopți cu brumă groasă și îngheț, care a stricat mult sămănăturilor și a nimicit verdețurile, au urmat călduri aproape tropicale, care purtându-și văpaia au uscat pășunile și luncile cu iarbă bogată și parfumată. Ploaia de câteva zile ce-a căzut deună zi, nu se poate prețui nici în aur, care este tot așa de fără folos ca lutul fierul, când îți lipsește pâinea. Natura ca să-și încheie jocul, după ploaia care a făcut atâta bine, a așezat pe Vlădeasa — munte cu frumoasă numire românească, — o diademă bogată de zăpadă, procurând locuitorilor, din satele înșirate la poala lui, o priveliște încântătoare alpină... (C. Iencică).

Bilete noua pentru făină. Oficiul de vice-comite al comitatului Sibiu a primit în zilele acestea o ordonanță cu privire la prevederea cu alimente a locuitorilor din orașele și comunele aparținătoare comitatului. Conform ordonanței ministrului de alimentație publică, în orașele și comunele unde alimentele se dau prin bilete, întâi oamenii mai săraci vor primi cvotele. Pe seama celor ce au venit anuale de 4000 coroane sau mai puțin, se dau bilete de coloare deosebită, și de câte ori se împart alimente, întâi biletele acestea vor fi schimbate.

Cei bogați capătă bilete de altă culoare, care vor fi schimbate numai în rândul al doilea. Pe lângă aceasta, din unele articole de consumație, bunăoară cartofi, păstăioase etc., — cei cu venit mai redus vor primi o cvotă mai mare, decât cei înstăriți.

Promovare. Părintele **Petru Olariu**, paroh ort. rom. în Mada (tractul Geoagi-

ului), de prezent preot militar în Budapesta, a fost promovat în 22 I. c. doctor în științele iuridice la universitatea din Budapesta.

Secerișul. În comitatele Pest și Bács-Bodrog s'a început secerișul săcării și al orzului de toamnă, în unele locuri. În caz de timp frumos, grânele vor fi secerate în multe locuri mai de vreme ca în vara trecută.

Rascumpărare. Dl **Aron Petruțiu**, sublocotenent ces. și reg., și d-soara **Lucia Albu**, fiica d-lui director gimnazial din Brad Ștefan Albu, drept rescumpărare a anunțurilor de logodnă, dăruiesc 20 coroane la fondul ziariștilor români din Ungaria și 10 coroane pentru pălăria «Dumnezeu vede» a reuniunii meseriașilor români sibieni.

Promotie. Sâmbătă în 22 Iunie c. s'a promovat doctor în drepturi la universitatea din Cluj tinărul **Zaharie Crișan** din Daneș.

La așazăământul de binefacere, numit «Reuniunea română de înmormântare din Sibiu» au fost primiți următorii membri noi: **Ioan Popa**, paroh (Vărd) și soția sa **Cornelia n. Șona**; **Ignatie Filip**, paroh (Reciu) și soția sa **Paraschiva n. Toma**; **Pompiliu Morușca**, paroh (Seica mare); **Ioan Călborean**, învățător (Seliștat) și soția sa **Maria n. Răduț**; **Ana Costea**, fiică de preot, elevă a școalei comerciale, **Alexandra Costea**, fiică de preot, **Cornelia Costea**, învățătoare, **Dionisie Popescu**, învățător penz. toți din Ighiel; **Domitru Truța n. Popescu**, văduvă preoteasă (Telna); **Aron Flucș**, paroh (Săcel) și soția sa **Maria n. Cloaje**; **Ioan Ișan**, lăcătuș și soția sa **Maria n. Vestemian**, **Ioan Vlad**, cursor consistorial și soția sa **Maria n. Lebu** (Sibiu). Ajutor statutar s'a plătit după membrul răposat **Eugenia Alexandru n. Părau**, preoteasă (Ilimbav). Membri noi, cu taxa de cor. 2 pentru înscriere și cu taxe de câte 60 bani, după cazurile de moarte ce să vor întâmpla între membri, — se primesc la prezidentul Reuniunii **Vic. Tordășianu**, și la cassierul, profesorul **Timotei Popovici**.

Plătirea ajutoarelor de război, pentru familiile celor duși în campanie, se face pe luna lui Iulie 1918 în sala magistratului sibian în zilele de 2, 3 și 4 Iulie n., și adevăc la:

2 Iulie a. m. ora 8—12, numerele	1—500
„ p. m. „ 3—5 „	501—700
3 „ a. m. „ 8—12 „	701—1200
„ p. m. „ 3—5 „	1201—1400
4 „ a. m. „ 8—12 „	1401—1900
„ p. m. „ 3—5 „	1901—2100

Proprietarii de case sânt invitați să înștiințeze despre aceasta pe cei în drept de a fi împărțâși de ajutoarele amintite.

Institut arheologic. Academia britică de științe va înființa în Ierusalim o școală pentru arheologii britici. Astfel de așezăminte aveau până acum la Ierusalim numai Franța, Germania și America, — Anglia nu era reprezentată. Institutul se va înțemeia în scop de a face mari săpături și a crește tineri arheologi.

Poșta redacției

R. C. în V. Informația ce fi s'a dat, este adevărată.

«Unul din cei mulți». La întrebarea în afacerea cu ajutorul după copii, din loc competent sântem autorizați a declara, că autoritatea bisericească a intervenit la domnul ministru, cerând explicări pentru interpretarea legii. Dacă aveți uedumeriri, adresați-vă consistorului.

Teatre în Sibiu

Teatrul orașului. Director: **Leo Bauer**.

Sâmbătă, în 29 Iunie, d. a. la 3 ore, cu prețuri reduse: **Hanni danseză**, operetă. Seara: **După divorț** (Die geschiedene Frau), operetă.

Duminică d. a. la 3 ore cu prețuri reduse: **Bărbatul care râde**, operetă. Seara: **După divorț**, operetă, a doua oră.

Luni: **Die schwebende lungfrau**, farsă.

Începutul la: 7 1/2 ore seara.

Teatru cinematograf. **Apollo**, Strada Schewis. Directoari: **D-na Emil Tóth**.

Sâmbătă: **Vinovat**, piesă în 5 acte. Duminică și Luni: **Enigma dela Băgălor**, dramă.

La toate reprezentațiile se dau interesante suplimente.

Începutul la: 7 și 9 ore seara.

Nr. 124/1918.

(134) 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea catedrelor vacante la școalele centrale române gr.-or. din Brașov se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

a) La gimnaziu și școala reală

sunt libere următoarele catedre:

1. Română-Maghiară.
2. Maghiară-Germană.
3. Română-Germană.
4. Istorie-Latină.
5. Matematică-Fizică.
6. Franceză-Germană.

La catedrele de limbi se admite și altă combinațiune.

b) La școala comercială.

1. Matematică Aritmetică comercială-Fizică.

c) La școala primară

sunt vacante două posturi de învățători.

Concurenții vor înainta petițiile la Eforia școlară însoțite de următoarele documente:

1. Carte de botez, care să dovedească, că și de prezent sunt români de religia greco-orientală.
2. Atestat de moralitate și conduită politică.
3. Certificat medical, că sunt deplini sănătoși.
4. Revers, că se vor supune întru toate legilor și dispozițiilor forurilor noastre bisericești și școlare și regulamentelor în vigoare prezente și viitoare și se obligă a propune la ori ce școală de sub administrațiunea Eforiei.

5. La concursurile de profesori gimnaziali vor alătura diploma de profesori cerută de Art. de lege XXX. din 1883, sau cel puțin certificat despre exsamenul fundamental.

6. La concursul pentru școala comercială se va alătura certificat de calificare, conform regulamentului ministerial emis cu ordinul Nr. 44001 din 20 August 1895 sau altă calificare corăspunzătoare.

7. La posturile de învățători concurenții vor documenta cvalificațiunea cu diploma de învățători și cu alte documente recomandatoare.

Beneficiile împreunate cu aceste posturi sunt:

Pentru profesori 2400 cor. salar fundamental, adausuri cvincvenale de câte 200 cor. și indemnizarea de cvartir după normele statului, dela care va mai primi și întregire de salar corăspunzătoare și la timpul său penziune.

Învățătorii sunt salarizați conform art. de lege XVI. din 1913 și au drept la penziune dela stat.

Remunerațiunea profesorilor și învățătorilor suplinitori se hotărăște special din caz în caz.

Eventuale dorințe ale concurenților pot fi luate în considerare numai dacă sunt arătate în petițiunea de concurs.

Brașov, din ședința Eforiei școalelor centrale române gr.-or. din Brassó-Brașov, ținută la 6/19 Iunie 1918.

Dr. Eugeniu Meșianu, **Arseniu Vlaicu,**
v.-prezident. secretar.

Nr. 407/918

(135) 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător-dela școala noastră confesională din Agârbiclu, protopresbiteratul Turda, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

Salar fundamental: 1200 cor. din repartiție, cvartir și 1/4 jug. grădină.

Reflectanții să-și înainteze cererile instruite în ordine subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul indicat.

Cel ales va fi obligat a instrui elevii în cântările bisericești și a-i conduce la biserică în Dumineci și sărbători, iar pentru conducerea corului adulților va primi o remunerație specială.

Turda, 7/20 Iunie 1918.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parohial.

Jovian Murășianu,
protopop.

Nr. 391/918

(136) 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu din comuna Harastăș protopresbiteratul Turda, devenit vacant prin moartea în serviciu milităresc a fostului învățător definitiv Remus Roșca, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt următoarele:

Salar 600 coroane din repartiția pe popor, 200 coroane dela Veneratul Consistor, iar restul de 400 coroane din cassa bisericii, solvibil în rate lunare anticipative. Cvarțir și grădină în natură.

Concurenții să-și înainteze cererile instruite conform legii în vigoare la oficiul protopresbiteral al Turzii.

Cel ales pe lângă celelalte îndatoriri este obligat a instrui elevii în cântările bisericești, a providea cu ei în Dumineci și sărbători cântările liturgice în biserică. Drept aceea ceice doresc a fi aleși, să se prezinte în sfânta biserică, pentru a-și arăta dexteritatea în cântări și a-se face cunoșcui poporului.

Vor fi preferiți cei ce vor putea forma cor bisericesc.

Harastăș, la 27 Mai 1918.

Oficiul parohial ort. rom.

Georgiu Murășianu
paroh președinte

Ioan Rațiu
notar

Vidi: **Jovian Murășianu,**
protopop.

Nr. 398/1918.

(126) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de cl. III Corna, în protopresbiteratul Abrudului, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Cererile de concurs instruite conform legilor în vigoare, se vor înainta subsemnatului oficiu în termenul deschis, iar concurenții pe lângă încunoștințarea subsemnatului, se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a cânta, cuvânta, eventual celebra.

Abrud, 28 Mai 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al Abrudului, în conțelegere cu comitetul parohial.

Petru Popoviciu,
protopresbiter.

Nr. 394/1918.

(129) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa III Bucium-Sat, tractul protopresbiteral al Abrudului, se publică concurs pentru a treia oară cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Concurenții își vor înainta cererile instruite cu documentele prescrise de lege, subsemnatului oficiu în termenul deschis, și cu observarea regulamentului să se prezinte în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta sau a servi sf. Liturgie și a face cunoștință cu poporul.

Abrud, la 25 Mai 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al Abrudului în conțelegere cu comitetul parohial.

Petru Popoviciu,
protopresbiter.

Nr. 196/1918.

(131) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia Inuri (cl. II) se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele cu întregirea prescrisă dela stat sânt conform datelor din coala B.

Cererile de concurs se vor înainta la subsemnatul oficiu, în termenul sus indicat, în care timp concurenții, — pe lângă observarea restricțiunilor regulamentare, — se vor prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică spre a cânta și predica, eventual a celebra.

Alba-Iulia, 23 Mai 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Alba-Iulia, în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Teculescu,
protopresbiter.

Nr. 196/1918.

(127) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de cl. III Vința, din protopresbiteratul Lupșa, devenită vacantă prin moartea parohului Teodor Nicoară, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Concursurile înzestrate cu documentele recerute sânt a se înainta subscrisului oficiu protopresbiteral în termenul deschis, iar concurenții, — cu observarea prescrierilor regulamentului pentru parohii, — se pot înfățișa înaintea alegătorilor spre a cânta, resp. a oficia și cuvânta, și a face cunoștință și cu poporul.

Ofenbaia — Aranyosbánya, la 28 Mai 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al Lupșei, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Vasile Gan,
protopresbiter.

Nr. 63/11/1918.

(128) 3—3

Concurs repetit.

Pentru alegerea de capelan cu drept de succesiune în parohia de cl. III Cărbunar, (Kővárűred), din protopresbiteratul Cetății de peatră, pe lângă neputinciosul paroh Ioan Ciocaș, la ordinul consistorial din 16 Ianuarie a. c. Nr. 165/1918 Bis., se publică concurs cu termen de 45 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele capelanului vor fi jumătate din venitele parohiei cuprinse în coala B. de congrua.

Concurenții să-și înainteze rugărilor provăzute cu documentele necesare subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul fixat și pe lângă observarea restricțiilor normelor din vigoare să se prezinte în vreo Duminecă sau sărbătoare poporului în biserică din Cărbunar.

Magyarláp — Lăpușul-unguresc, la 17/30 Mai 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Cetatea de peatră în conțelegere cu comitetul parohial din Cărbunar.

Andrei Ludu,
protopop.

Nr. 598/1918.

(130) 3—3

Concurs repetit.

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Bahnea, cu filia Bernade, din protopresbiteratul Târnavei, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt cele fasonate în coala B. și congrua dela stat.

Concurenții să-și aștearnă cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral, având să se prezinte cu prealabila încuviințare a oficiului protopresbiteral în vreo Duminecă sau sărbătoare în biserică spre a cânta, celebra și cuvânta.

Cetatea-de-b-altă (Küküllővár), la 28 Mai 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Târnava.

Nicolae Todoran,
protopop.

Nr. 243/918

(124) 3—3

Concurs.

Pentru postul de capelan, încuviințat prin decisiul Preaveneratului Consistor Arhidiecezan Nr. 2624 B din 1918, în parohia Făgăraș, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. 200 coroane din fundațiuni.
2. 200 coroane dela parohie.
3. Locuință sau chiria dela casa bisericii Nr. 5.
4. Venitele jumătate din parohie, și când slujește în Dumineci și sărbători jumătate din venitele dela liturghie și eventual dela alte servicii.
5. Ajutor din suma dela stat acordată capelanilor.

6. Concurenții au a-și înainta cererile provăzute cu documentele recerute subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Făgăraș, în 4 Martie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Făgăraș în conțelegere cu comitetul parohial.

Nicolae Borzea,
protopop.

(132) 2—2

Concurs pentru cantor bisericesc

Pentru întregirea postului de cantor bisericesc în parohia ort. rom. din comuna Vale, protopresbiteratul Săliște, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Reflectanții la acest post sânt poștiți a-și înainta cererile, în care să se arate și pretensiunea, în termenul deschis, subsemnatului oficiu parohial.

Se pretinde dela reflectanți să cunoască bine cântările bisericești și tipicul, și să se prezinte în biserică în vreo Duminecă sau sărbătoare spre a cânta.

Vale, în 4 Iunie 1918.

Oficiul parohial ort. român:

George Ittu,
paroh.

QMSXYKZLMXVZ

nu înțelegem

pentru ce sânt frumoase unele dame; dar vom înțelege, îndată ce aflăm că întrebuintează pudră-Diana și cremă-Diana.

Prețurile:

Doză de probă. . . . 3— K

Doză mare 6— K

De vânzare pretutindeni!**A viz.**

Am onoare a recomanda cu toată căldura P. T. Public restaurantul meu de pe promenada Bretter, cunoscut sub numele:

„Bretterbierhalle“,

cu o comoadă verandă; ca cel mai plăcut loc de convenire al intelectualilor români. Bucătărie ieftină și de prima clasă, vinuri de soi din ținutul Târnavei de cele mai renumite și curat manipulate; zilnic bere proaspătă de Cluj și în fiecare seară concertă cea dintâi muzică de țigani din Sibiu.

Pentru binevoitorul concurs al onoratului public se roagă:

3—50 (133)

Anton Iosef Fark.